

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2003 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z powództwa P. G.

przeciwko L . Spółce z o.o.

o sprostowanie świadectwa pracy i zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych
i Spraw Publicznych w dniu 9 kwietnia 2003 r.,

kasacji strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 8 października 2002 r.,

odmawia przyjęcia kasacji do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 8 października 2002 r. po rozpatrzeniu apelacji wniesionej przez powoda od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 marca 2000 r., zmienił zaskarżony wyrok w pkt I w części dotyczącej wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w ten sposób, że zasądził od L. Spółki z o.o. na rzecz P. G. kwotę 20118,42 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 grudnia 1998 r., zmienił zaskarżony wyrok w pkt III w ten sposób, że zasądza od P. G. na rzecz L. Spółki z o.o. kwotę 5600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, oddalił apelację w pozostałej części, koszty postępowania apelacyjnego wzajemnie zniósł, nakazał pobrać od P. G. i L. Spółki z o.o. na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 1698 zł tytułem zwrotu wydatków na opinię biegłego.

Od powyższego wyroku pełnomocnik pozwanej spółki wniósł kasację, w której zarzucił zaskarżonemu wyrokowi naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na wynik sprawy przez:

1. błąd założeń i brak ustaleń faktycznych niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy – art. 233 k.p.c.,
2. naruszenie art. 217 k.p.c. i 316 k.p.c. w zw. Z art. 381 k.p.c. i 224 k.p.c. i 286 k.p.c., przez pominięcie w postępowaniu przed II instancją dowodów zmierzających do wyjaśnienia istoty sprawy (...),
3. art. 233 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału a przede wszystkim dokonanie oceny dowodów w sposób jednostronny bez wyjaśnienia przyczyn dla których dowodom przeciwnym sąd nie daje wiary,
4. naruszenie przepisu art. 386 § 4 k.p.c.
5. naruszenie przepisu art. 328 § 2 k.p.c. poprzez dokonanie wybiórczej oceny dowodów z niedopuszczalną ich antycypacją z jednoczesnym naruszeniem art. 217 § 1 k.p.c.

Jak również naruszenie prawa materialnego poprzez:

1. błędną wykładnię i zastosowanie art. 135 k.p. przez przyjęcie iż strona pozwana w ramach przedsiębiorstwa jakim jest restauracja nie wyodrębniła kuchni jako komórki organizacyjnej (...),
2. błędne zastosowanie art. 133 k.p. w związku z art. 135 k.p. przez przyjęcie, iż czas pracy powoda przekraczał normy ustawowe (...),
3. błędne zastosowanie art. 129 k.p. przez dokonanie wyliczenia czasu pracy powoda z pominięciem przyjętego u strony pozwanej „równoważnego czasu pracy” w okresie miesięcznym,
4. błędną wykładnię i zastosowanie art. 8 k.p. przez przyjęcie iż nie ma on w niniejszej sprawie zastosowania (...),

Rozpoznanie kasacji uzasadniono tym, iż Sąd Okręgowy i Apelacyjny odmiennie interpretują pojęcie kierownika komórki organizacyjnej. Efektem tejże odmiennej interpretacji było oddalenie powództwa przez Sąd I instancji, a następnie jego uwzględnienie co do zasady przez Sąd Apelacyjny.

Ta rozbieżność ocen pojęcia użytego w art. 135 k.p. w szczególności wobec zmiany ustroju społeczno – gospodarczego może sprawiać na przyszłość podstawowe trudności interpretacyjne, które wymagają wiążącej wykładni Sądu Najwyższego. W ocenie skarżącego ta wykładnia powinna sprowadzać się do tego, czy pojęcie

„komórki organizacyjnej” może być tożsame z pojęciem przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55.1. k.c., czy też oznacza wyodrębnioną strukturę organizacyjną, gdzie jej kierownik – w nin. Sprawie „szef kuchni”, ma prawo wydawania wiążących poleceń podległemu mu personelowi i decydowania o całej organizacji pracy w kuchni.

Potrzeba rozpoznania kasacji wynika również z oczywistego naruszenia prawa procesowego i konsekwencji materialnego w zakresie opisanym w zarzutach, a przede wszystkim wobec rażącego naruszenia prawa procesowego – przez dokonanie ustaleń sprzecznych z ustaleniami Sądu I instancji z jednoczesnym – zdaniem skarżącego – rażącym błędem co do przedmiotu tych ustaleń.

Wskazując na powyższe podstawy wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi II instancji do ponownego rozpoznania, lub zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie apelacji w całości; obciążenie powoda w całości kosztami postępowania w tym kosztami zastępstwa adwokackiego za wszystkie instancje.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 393³ § 1 k.p.c. określa konieczne składniki kasacji, w pkt 3 wskazano, że winna ona zawierać przedstawienie okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie. Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji jest jej istotnym elementem, którego brak nie pozwala na ocenę, czy w sprawie występują przesłanki ustawowe dla poddania kasacji rozpoznaniu. Brak tego elementu jest uznawany w orzecznictwie za brak nie podlegający uzupełnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2000 r., II CKN 1385/00 – OSNC 2001/3/51 oraz z dnia 30 maja 2001 r., III CZ 36/01 – OSNC 2002/2/22).

W ocenie Sądu Najwyższego z art. 393 § 1 i 2 k.p.c. wynika, że tak zwany przedsąd, a więc badanie czy w sprawie występują okoliczności uzasadniające przyjęcie kasacji do rozpoznania, jest możliwy dopiero po stwierdzeniu, że kasacja przytacza okoliczności, które – w ocenie strony skarżącej – uzasadniają przyjęcie jej do rozpoznania. Jeżeli kasacja ten konieczny element zawiera – nie ma podstaw do jej odrzucenia, zaś Sąd Najwyższy przystępuje do oceny czy jest merytoryczna podstawa do przyjęcia kasacji do rozpoznania.

W orzecznictwie zostało dokładnie wyjaśnione, że spełnienie wymogu z art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. powinno przybrać formę wyodrębnionego wywodu prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie to konkretnie występujące w sprawie okoliczności

pozwalają zakwalifikować kasację do rozpoznania, i uzasadni dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek usprawiedliwiających przyjęcie kasacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 17 października 2001 r., III CZ 98/01, OSNC 2002/5/71; z 30 maja 2001 r., III CZ 36/01, OSNC 2002/2/22; czy z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11).

W konsekwencji należy przyjąć, iż z treści całego art. 393 k.p.c. wynika, że przepis ten przewiduje cztery następujące okoliczności, w których Sąd Najwyższy nie może odmówić przyjęcia kasacji do rozpoznania: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba dokonania wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo, zachodzi nieważność postępowania przed sądem odwoławczym. Katalog ten ma charakter rozłączny w tym sensie, że istnienie którejkolwiek przyczyny jest wystarczającą przesłanką przyjęcia kasacji do rozpoznania.

Przechodząc do oceny kasacji w tej konkretnej sprawie należy zauważyć co następuje. W rozpoznawanej sprawie nie występują okoliczności, które z urzędu uzasadniałyby zmianę albo uchylenie zaskarżonego wyroku.

Za okoliczność uzasadniającą rozpoznanie kasacji wskazano, że zaskarżone orzeczenie zostało wydane z oczywistym naruszeniem prawa. Jednak nie wskazano precyzyjnie czy chodzi o jego błędną wykładnię (jeżeli tak, to nie przedstawiono przekonujących argumentów jaka wykładnia powinna być prawidłowa), czy o nieprawidłowe zastosowanie (jeżeli tak, to co jest ową nieprawidłowością i jakie zrodziła skutki).

Dodatkowo, wielokrotnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniano, że zmiany ustroju społeczno – gospodarczego nie są okolicznością uzasadniającą przyjęcie kasacji do rozpoznania.

Kasacja powołuje się na naruszenie przepisów postępowania, które ani nie budzą wątpliwości, ani nie wywołują rozbieżności w orzecznictwie. Okolicznością uzasadniającą przyjęcie kasacji do rozpoznania nie jest rozbieżność między oceną pojęć zawartych w art. 135 K.p., dokonaną przez sąd pierwszej instancji a oceną dokonaną przez sąd drugiej instancji (np. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2001 r., V CZ 63/01, dotąd niepublikowane).

Kwestionowanie ustaleń dokonanych przez sąd w granicach swobodnej oceny dowodów nie wystarcza w ocenie Sądu Najwyższego do przyjęcia kasacji do rozpoznania.

Jeżeli więc uznać, że w kasacji zawarto przedstawienie okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie, to z pewnością nie umotywowano ich w sposób pozwalający na ocenę słuszności argumentacji w tym zakresie.

Biorąc powyższe pod rozwagę Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.